

Export očima strategického marketingu

TYPICKÁ ČESKÁ FIRMA SE ROZHODNE ZÚČASTNIT SE VELETRHU V ZAHRANIČÍ. PŘIPRAVÍ SI SVÉ STÁVAJÍCÍ KATALOGY A LETÁKY, VZORKY VYBRANÝCH PRODUKTŮ, KTERÉ CHCE PREZENTOVAT, A SEZNAM SVÝCH LIDÍ Z OBCHODNÍHO ODDĚLENÍ, KTERÍ SE V DANÉ ZEMI DOBŘE DOMLUVÍ. TO ALE NESTAČÍ. V KAŽDÉ ZEMI NALEZNETE OBCHODNÍ PROSTŘEDÍ S RŮZNORODÝMI ZVYKY, KAŽDÁ ZEMĚ MÁ SVÁ DŮLEŽITÁ SPECIFIKA A KLADE DŮRAZ NA JINÉ, PRO NÁŠ TRH TŘEBA I NEZVYKLÉ PRVKY. CO ALE VŠECHNY ZEMĚ SPOJUJE A CO JE PRO KAŽDOU FIRMU NA ZAHRANIČNÍM VELETRHU TO NEJDŮLEŽITĚJŠÍ, JE MÍT SVOU FIREMNÍ IDENTITU A VYBUDOVANOU ZNAČKU. Text: Tereza Svobodová, Foto: archiv

Anonymním nebo zastaralým vzhledem a komunikací potenciálního zákazníka či odběratele neoslovíte. A když ano, tak jako levný výrobce, který konkuruje nanejvyšší cenou. Pak ale budete mít nevýhodnou pozici při domlouvání obchodních podmínek. A to určitě nechcete.

Každý trh má svá specifika

Podnikání na zahraničních trzích se může značně lišit od podnikání v naší zemi. Klade ve většině případů vyšší nároky nejen na obchodní, marketingové a finanční kapacity, ale také na produkt samotný. Budování firemní identity a značky posiluje vaši konkurenceschopnost a zvyšuje pravděpodobnost úspěchu vaší firmy na zahraničním trhu. Umožní vám správný rozvoj a expanzi firmy a také získáte sebevědomí pro obchodní jednání v zahraničí. Budete pro všechny rovnocenným

partnerem, nikoli levným výrobcem beze jména a identity.

Co země, to jiný stav, komunikace, priority, a proto se snažte před cestou do ciziny získat co nejvíce informací. Každá země má i své perspektivní obory a jednotlivé segmenty, ve kterých je nižší konkurence – a tudíž větší šance pro vás. Jaká jsou tedy specifika některých zemí v rámci obchodu?

Na *německém trhu* vládne tvrdá konkurence, jejíž intenzita je jednou z nejvyšších na světě. Šanci na úspěch tam mají jen ty české firmy, které jsou především schopny nabídnout kvalitní produkci s vysokou přidanou hodnotou a perfektně vybudovanou značkou. Důležitá je také správně nasměrovaná reklama a propagace.

Francouzský trh je nasycený téměř ve všech oborech. Mezi odbornou veřejností má velice dobré jméno český průmysl, zejména díky kvalitní výrobě, spolehlivosti a bezproblémové spolupráci. V případě,

že chcete uspět, měli byste se zaměřit na kvalitní design, servis, rychlost dodávek a podporu prodeje.

V *Dánsku* je český průmysl vnímán také velmi pozitivně. Dánské obchodníky nejvíce zajímá konkurenceschopná nabídka (identita produktu), flexibilita, praktický užitek, spolehlivost, loajálnost a jazyková komunikace.

Co se týče *maďarského trhu* a současných exportních příležitostí, jsou tamní ekonomika a domácí produkce do jisté míry omezeny velikostí trhu. Pro české výrobce představuje maďarský trh ale i tak zajímavou příležitost. Konkrétně z výrobků mohou uspět například jogurty, koláče, ale třeba také umyvadla nebo sprchové kouty. České zboží je v Maďarsku dobře známé, a proto je maďarský trh perspektivním partnerem českých exportérů.

V *Číně* je nejčastějším problémem bezpochyby komunikace. Čínský jazyk a zcela odlišná kultura dává českým exportérům

pořádně zabrat. Z toho vyplývá i řada nedorozumění. Český exportér musí být připraven na zcela jiné fungování trhu a na zcela jiné zvyklosti než v Evropě a musí tomu v první řadě přizpůsobit svou obchodní strategii. Se vzorem, který funguje v Evropě, v Číně stoprocentně neobstojíte. A ještě něco – trpělivost patří do výbavy každého úspěšného exportéra do Číny.

Vyhrajte si se svou firemní image

Mohli bychom pokračovat dále, ale z uvedených případů je již patrné, jak je pro export důležitá komunikace, dostatek informací o místním trhu a strategické budování firemní identity a silné značky. Marketingové a designové služby jsou proto nedílnou součástí exportu a je velice důležité umět je využít, pracovat s nimi, a také je vhodně používat pro obchodní komunikaci. Strategickým marketingovým řízením cíleně posílíte svou firemní identitu, získáte větší pozornost zákazníků a efektivněji využijete svůj marketingový rozpočet. Když půjdete na zahraniční trh správně připraveni, zvýšíte a zrychlíte návratnost svých investic. Co tedy nesmí na zahraničním veletrhu chybět?

- jednotnost vzhledu a snadná rozpoznatelnost (pro zákazníky) v konkurenčním prostředí
- správné zacílení firmy na daném trhu, oslovení konkrétních zákazníků – a tedy i usnadnění prodeje
- prezentace silné a sebevědomé firmy či značky

Zvládnutá firemní image posílí pozici silného a stabilního partnera pro obchodní jednání a fungující jednotná a přehledná firemní prezentace podstatně ušetří firmě náklady na následnou propagaci.

Vše předem důkladně promyslete

Před samotným exportem byste si měli položit několik zásadních otázek a odpovědět si na ně. Tady jsou:

JSTE U NÁS VE SVÉM OBORU ZAVEDENOU FIRMOU A FUNGUJE VÁM DOBŘE OBCHOD?

Pokud ne, zaměřte se nejdříve na tuzemský trh. Zahraniční trhy předpokládají, že je vaše firma stabilní a dobře funguje.

PROVÁDÍTE BĚŽNĚ PRŮZKUM A ANALÝZU TRHU? PLÁNUJETE V RÁMCI MARKETINGU A MANAGEMENTU?

Průzkum, analýzy a plánování vám usnadní cestu, vyvarujete se mnoha chyb a také budete na zahraniční trh lépe připraveni.

VĚNUJETE SE CÍLENĚ MARKETINGOVÉ KOMUNIKACI A INVESTUJETE DO MARKETINGU?

Marketing je jeden z důležitých oborů, které musí ve firmě správně fungovat, než vstoupí na zahraniční trhy. Marketing je vám schopný v mnoha směrech pomoci, nastavit komunikaci a podporu prodeje.

MAJÍ VÁŠ MANAGEMENT A VAŠI ZAMĚSTNANCI ZKUŠENOSTI S EXPORTEM?

Zkušenosti s exportem jsou velice důležité. Základem je umět se pohybovat v novém prostředí. Pokud zkušenosti nemáte, dobeře se před samotným exportem připravte, spojte se s někým se zkušenostmi a nechte si poradit.

JSTE PŘIPRAVENI RYCHLE PLNIT NOVÉ VÝVOZNÍ OBJEDNÁVKY?

Buďte připraveni na eventuality nového trhu. Nejhorší je, když firma již kontrakt nebo zakázku získá, ale pak ji není schopna dodržet.

JE SROVNÁNÍ VAŠEHO PRODUKTU S KONKURENČNÍMI POZITIVNÍ Z HLEDISKA KVALITY, DESIGNU A UŽITKU?

Profil, kvalita a vzhled vašeho produktu určí, kam si vás zahraniční zákazník zařadí, a také jak s vámi bude obchodně jednat. Zda pro něj budete rovnocenným partnerem, nebo jen levnou výrobní silou.

BYLI BYSTE OCHOTNI SVÉ PRODUKTY NEBO BALENÍ PŘIZPŮBIT TAK, ABY LÉPE VYHOVOVALY POŽADAVKŮM ZAHRANIČNÍCH TRHŮ?

V případě exportu může dojít i k požadavku na úpravu designu či samotného balení

z důvodu rozdílných zvyklostí dané země. Na to musíte být připraveni, musíte umět rychle reagovat.

JSTE SCHOPNI PŘIPRAVIT KVALITNÍ PROPAGAČNÍ A PREZENTAČNÍ MATERIÁLY?

Nezapomeňte, že marketingové a obchodní materiály byste vždy měli přizpůsobit pravidlům cílového trhu – a to jak vzhledově, tak i textově.

INOVOJETE SVOU PRODUKCI A VÝROBU?

Inovace produktů a služeb jsou předpokladem pro posílení konkurenceschopnosti českých podniků a firem. Pokud chcete se svými produkty expandovat na zahraniční trh, rozvoj inovačních nápadů je nutností. Export vám nakonec může pomoci i k oslovení zahraničního soukromého investora. Příklady ze zemí, které mají v oblasti inovací nejlepší výsledky, ukazují, jak je nutné do systému podpory inovací zapojit soukromý kapitál.

Mít „firemní tvář“

Každá firma či organizace má svou vlastní „tvář“ složenou nejen z vnější prezentace (logo, design, propagační tiskoviny, reklama, web, vzhled firemních prostor), ale také z kultury a způsobu chování svých pracovníků. Firemní identita je celkový obraz, kterým se firma prezentuje svému okolí – to, jak působí prostřednictvím své filozofie, kultury, přes komunikaci až po design. Všechny tyto prvky ovlivňují celkovou image firmy, a to jak na domácím trhu, tak v zahraničí. Při exportu není důležité jen to, jak firma působí celkově, ale také to, jak o ní budou smýšlet zahraniční zákazníci. Tato tvář je pro firmu velice důležitá, vlastně možná vůbec nejdůležitější pro samotný úspěch při exportu. A nejen při něm. ■

TEREZA SVOBODOVÁ

Marketingová specialista, majitelka firmy Strategy.cz a spoluzakladatelka projektu Marketing+Design (<http://www.mplused.cz>). ✕

